

Για τους παλιότερους και τους συνομήλικους θαυμαστές του, για τους συνοδοιπόρους και τους ομοϊδεάτες του, η αναδρομική έκθεση του Κυριάκου Κατζουράκη θα είναι η πρέπουσα ανάκληση της μνήμης στις πτυχές μιας πολυδιάστατης δημιουργίας. Σε όσους όμως από τους νεότερους δεν έχουν εξοικειωθεί με το εικαστικό ιδίωμα των έργων του, είμαι βέβαιος πως θα αποκαλύψει τη βαθύτερη σημασία που έχει η σήμανση πολλών από τις όχι πάντοτε αισθητές πλευρές της τρέχουσας καθημερινότητας. Αναφέρομαι ενδεικτικά στη μνημείωση της ανθρώπινης μορφής και στη σχέση της με το περιβάλλον, στους πολύπλοκους μηχανισμούς, σύμφωνα με τους οποίους εναλλάσσονται ταχύτατα οι πρισματικές όψεις της βιωμένης πραγματικότητας, στην αδιόρατη θλίψη που τυλίγει, σαν καταχνιά, τα στιγμιότυπα ενός καθόλου ηρωικού κόσμου. Θα τους επιτρέψει ακόμα να ανακαλύψουν τον εσωτερικό ειρμό ο οποίος διαπερνά την εμβέλεια της πρόσληψης και συνέχει την πιεστική ανάγκη του ζωγράφου να καταγράψει τα επεισόδια που συναρθρώνουν, σαν αδιάσπαστη ενότητα, τις πηγές των εμπνεύσεών του. Ίσως, μάλιστα, και να διακρίνουν πώς υπερασπίζεται κανείς σήμερα μαχητικά την πίστη του στην κοινωνική αποστολή της καλλιτεχνικής προσφοράς. Μια καθαρά ιδεολογικών προϋποθέσεων πράξη αποκλειστικά ατομικής ευθύνης.

Όπως έχει ήδη επισημανθεί, άλλωστε, ο Κατζουράκης ερεθίζει την περιέργεια της ευαισθησίας, ξυπνώντας το ενδιαφέρον για οτιδήποτε και οσοδήποτε ταπεινό ή φαινομενικά ασήμαντο μπορεί να συμβαίνει τριγύρω μας: για τους ανθρώπους και τα πάθη τους, τη φύση και τις μεταμορφώσεις της, τις ταλαντευόμενες αξίες των πραγμάτων, όλες τις μεταξύ των συντελεστών της ζωής άμεσες ή έμμεσες συμπτώσεις. Την ερεθίζει, επιπλέον, για τη διαρκή του ανικανοποίητη αναζήτηση. Μια επιτακτική, θα έλεγα, ανάγκη της συνείδησης να διακρίνει και να αποτυπώσει την αλήθεια όσων βιωμάτων την έχουν σφραγίσει, έστω και αν την καλύπτουν οι επιστρώσεις του εφήμερου με τις κατά καιρούς διαφορετικές του εκτιμήσεις. Δεν αμφιβάλω καθόλου, ωστόσο, ότι τον υποψιασμένο θεατή της εκθέσεως θα μαγνητίσει κυρίως η ηθελημένη αντιφατικότητα των εκφραστικών καταβολών του καλλιτέχνη, αν όχι η εμφανικά υποδηλωμένη αναγνώριση των οφειλών του σε ένα κοινό ταμείο πνευματικής και συγκινησιακής εμπειρίας. Πιστεύω, δηλαδή, πως θα τον συνεπάρουν οι ευδιάκριτες αναφορές που ανιχνεύονται στις υπαινικτικές οπωσδήποτε εκτονώσεις των καταθέσεών του, είτε παραπέμποντας στο παρελθόν

της ζωγραφικής τέχνης, είτε αντλώντας από τα διδάγματα του κινηματογράφου και την παράδοση της φωτογραφίας. Τη δοκιμασία της έκφρασης, την αγωνία της μάλλον, δεν τη χρωματίζει, εντούτοις, κάποια νοσταλγία για τα περασμένα. Γιατί τα έργα του, καθώς μας παραπέμπουν ευθέως στη συνεχή αντιπαράθεση της αυτογνωσίας με τα σημερινά προβλήματα του ανθρώπου, του χώρου και του χρόνου που μας περιβάλλει, αφυπνίζουν υποδόρια και τη συναίσθηση της ευθύνης μας απέναντι στις αβέβαιες προοπτικές ενός σκοτεινού μέλλοντος.

Από τα παραπάνω πρέπει να έγινε κατανοητό ότι ο ουσιαστικότερος ίσως λόγος για την οργανωτική δικαίωση της εκθέσεως έχει να κάνει με την εμπύχωση και τη δόνηση της δημιουργίας του Κατζουράκη από ένα σπάνιο υπόδειγμα ζωγραφικού ήθους. Οι επισκέπτες της έκθεσεως θα κατανοήσουν και τους λόγους για τους οποίους, κλείνοντας το σύντομο αυτό σημείωμα, αισθάνομαι την υποχρέωση να ευχαριστήσω από καρδιάς όλους όσους συνετέλεσαν στην πραγματοποίησή της και στην έκδοση του καταλόγου της: τον Μάνο Στεφανίδη ειδικότερα, τον Γιώργο Γρηγοριάδη ξεχωριστά, τον Κωνσταντίνο Παπαχρήστου και τους συνεργάτες του Μουσείου Μπενάκη, πρωτίστως όμως τον ίδιο το ζωγράφο που μας τιμά.

Άγγελος Δεληβορριάς